

สถานที่ทำการวิจัย

1. พื้นที่นาข้าว

1.1 ที่ตั้ง

พื้นที่นาข้าว อำเภอ เมือง จังหวัด สุโขทัย ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้งที่ $17^{\circ}04'16''$ เหนือ และ $99^{\circ}42'18''$ ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 50 m มีพื้นที่ขนาด 20x20 km (ภาพที่ 9)

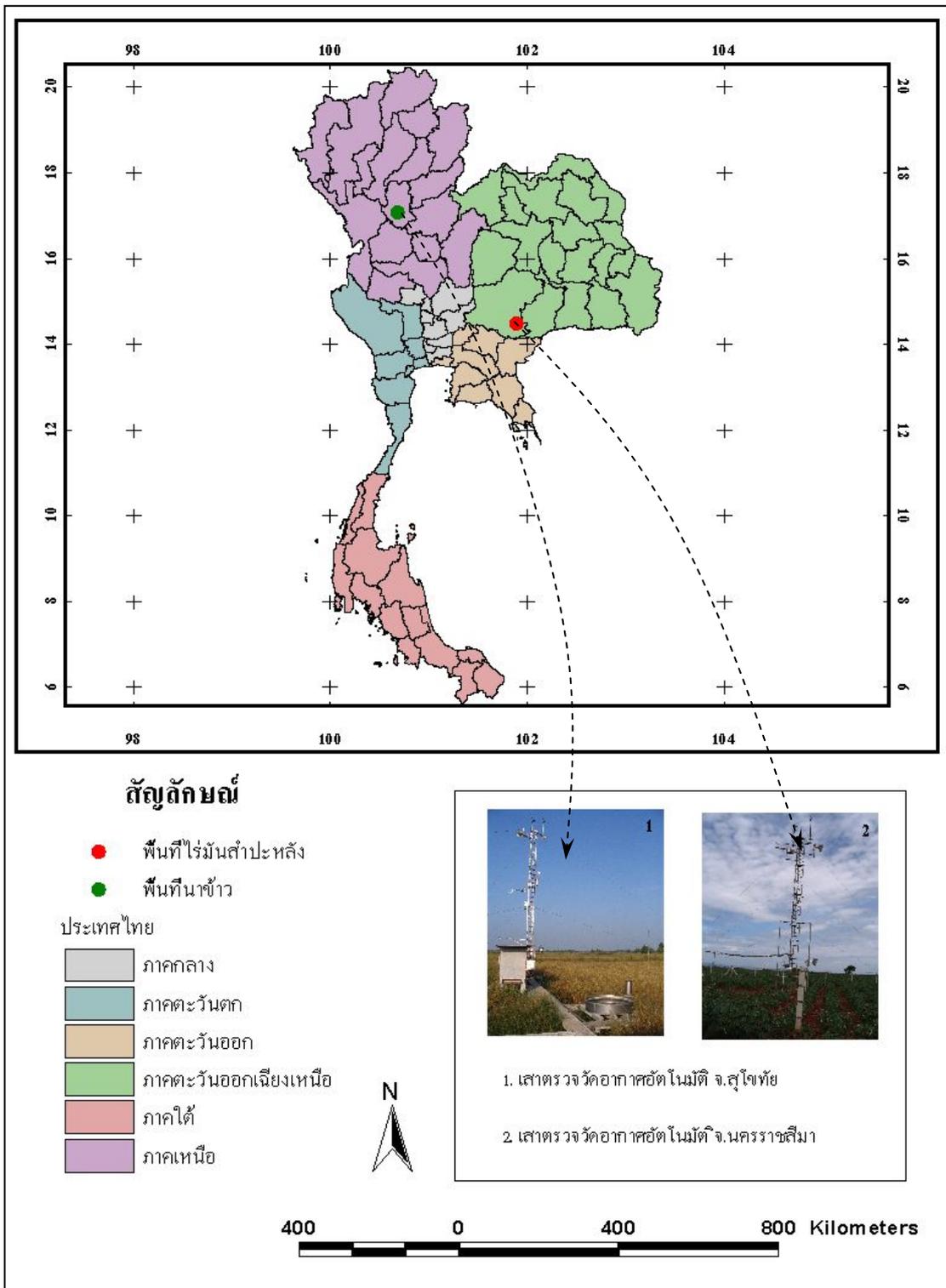
1.2 กิจกรรมการปลูกข้าว

พื้นที่นาข้าวอยู่ในเขตนาน้ำฝนไม่มีการชลประทานแต่อย่างใด การปลูกข้าวขึ้นอยู่กับฝนเป็นหลัก โดยทั่วไปแล้วเกษตรกรทำนาหว่าน มีส่วนน้อยมากที่ทำนาดำซึ่งเริ่มการเพาะปลูกระหว่างกลางเดือนกรกฎาคมและเก็บเกี่ยวเดือนพฤศจิกายนหรือธันวาคม หลังจากเก็บเกี่ยวเสร็จจะทำการเผาตอซังทิ้งทั้งหมดและปล่อยเป็นพื้นที่ว่างเปล่าไม่มีการปลูกพืชแต่อย่างใด (พื้นที่ $1 \times 1 \text{ m}^2$ นับต้นข้าวที่ปลูกได้ 100 ต้น)

2. พื้นที่ไร่มันสำปะหลัง

2.1 ที่ตั้ง

พื้นที่ไร่มันสำปะหลัง อำเภอ ทรบุรี จังหวัด นครราชสีมา ตั้งอยู่ที่ เส้นรุ้งที่ $14^{\circ}29'50''$ เหนือ และ $102^{\circ}23'28''$ ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 280 เมตร มีพื้นที่ขนาด 20x20 km (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 9 พื้นที่ศึกษาในแต่ละรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินของสถานีตรวจวัดอากาศอัตโนมัติ

2.2 กิจกรรมการปลูกมันสำปะหลัง

ในการปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่โดยทั่วไปแล้วเกษตรกรปลูกมันสำปะหลัง 2 ช่วงเพาะปลูก ในช่วงแรก เริ่มปลูกต้นฤดูฝนประมาณต้นเดือนพฤษภาคม และเริ่มเก็บเกี่ยวประมาณเดือนมกราคมของปีถัดไปเป็นต้นไป จากนั้นเกษตรกรทำการพักดินและนำปุ๋ยคอกจากมูลไก่ วัควายหรือปุ๋ยหมักต่างๆ มาใส่ในพื้นที่และทำการไถพรวนทิ้งไว้รอจนกว่าฝนตกประมาณเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมจึงทำการปลูกมันสำปะหลังอีกครั้งในฤดูกาลต่อไป ซึ่งในพื้นที่ศึกษา และเกษตรกรโดยส่วนใหญ่นิยมปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูปลูกนี้ ส่วนอีกช่วงคือ เริ่มปลูกปลายฤดูฝนประมาณเดือนพฤศจิกายน และเริ่มเก็บเกี่ยวประมาณเดือนตุลาคมในปีถัดไปซึ่งเมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวเสร็จแล้วก็รีบทำการไถพรวนและปลูกใหม่อีกครั้งในขณะที่ความชื้นในดินยังมีเพียงพอ (พื้นที่ 1x1 m² นับต้นมันสำปะหลังที่ปลูกได้ 4 ต้น) ซึ่งกิจกรรมการปลูกมันสำปะหลังสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 กิจกรรมการปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกร บริเวณพื้นที่ไร่มันสำปะหลัง อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

กิจกรรม	ช่วงเพาะปลูกที่ 1 *	ช่วงเพาะปลูกที่ 2
ช่วงพักดิน	มีนาคม – เมษายน	-
เริ่มเพาะปลูก	พฤษภาคม	พฤศจิกายน
ระยะตั้งตัว/เริ่มมีหัว	มิถุนายน – สิงหาคม	ธันวาคม – กุมภาพันธ์
ระยะเติบโตเต็มที่	กันยายน – ธันวาคม	มีนาคม – ตุลาคม
เก็บเกี่ยว	มกราคม – กุมภาพันธ์	พฤศจิกายน

หมายเหตุ * = พื้นที่ศึกษาเพาะปลูกมันสำปะหลังอยู่ในช่วงเพาะปลูกที่ 1